

Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирининг
2025 йил "23" июндаги
180-сонли буйруғига
илова

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ

РЕСПУБЛИКА ШОШИЛИНЧ ТИББИЙ ЁРДАМ ИЛМИЙ МАРКАЗИ

УГЛЕРОД ОКСИДИ БИЛАН ЎТКИР ЗАҲАРЛАНИШ

НОЗОЛОГИЯЛАРИ БЎЙИЧА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТЛАРИ

ТОШКЕНТ 2025

«ТАСДИҚЛАЙМАН»»

Республика шошилич тиббий
ёрдам илмий маркази директори

Алимов Д.А.



2025 йил

УГЛЕРОД ОКСИДИ БИЛАН ЎТКИР ЗАҲАРЛАНИШ

НОЗОЛОГИЯЛАРИ БЎЙИЧА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТЛАРИ

ТОШКЕНТ 2025

**УГЛЕРОД ОКСИДИ БИЛАН ЎТКИР ЗАҲАРЛАНИШ
НОЗОЛОГИЯЛАРИ БЎЙИЧА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТЛАРИ**

ТОШКЕНТ 2025

ТАШХИСЛАШ ВА ДАВОЛАШГА ЖАЛБ ЭТИЛАДИГАН МУТАХАССИСЛАР НОМИ

ХКТ-10 бўйича кодланиши:	ХКТ-11 бўйича кодланиши:	Нозологик номланиши:	Нозология бўйича амбулатория шароитида ташхислаш ва даволаш учун жалб этиладиган мутахассислар		Нозология бўйича стационар шароитида ташхислаш ва даволаш учун жалб этиладиган мутахассислар	
			Асосий назорат қилувчи мутахассис	Қўшимча жалб этиладиган мутахассислар	Асосий назорат қилувчи мутахассис	Қўшимча жалб этиладиган мутахассислар
T58.0	XM1X11	УГЛЕРОД ОКСИДИ БИЛАН ЗАҲАРЛАНИШ	ОШ, терапевт, педиатр	Невропатолог,	токсиколог	рентгенолог; эндоскопист; ультратовуш диагностикаси шифокори; микробиолог; анестезиолог- реаниматолог; педиатр; терапевт; эндокринолог; психолог; психиатр; нейрохирург, невропатолог

**УГЛЕРОД ОКСИДИ БИЛАН ЎТКИР ЗАҲАРЛАНИШ НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА ТЕЗ ВА ШОШИЛИНЧ ТИББИЙ ЁРДАМ
КЎРСАТИШ ҲОЛАТЛАРДА**

Диагностик тадбирлар	Тиббий хизматлар номи	Тез ва шошилинч тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Хизмат кўрсатиш ёки текширувни ўтказиш минимал сони	Даволаш муддати
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*				
		ТТЁ/ уй шароитида	ОП/ ОШП/ КТМП	Туманлараро шошилинч ёрдам маркази	Вилоят шошилинч тез тиббий ёрдам ИИАТМ филиали	Республика шошилинч ва тез тиббий ёрдам ИИАТ маркази		
Асосий мутахассис (шифокор) маслаҳати	Шикоятлар ва тарихни олиш	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	хар куни	Енгил даражали ўткир захарланиш. - 1 дан 2 кунгача; Ўрта даражали ўткир захарланиш - 1 кундан 3 кунгача; Оғир даражали ўткир захарланиш 2 дан 28 кунгача;
	Объектив текшириш	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	хар куни	
	Клиник ва инструментал текширув				ўтказилади	ўтказилади	хар куни	

Изоҳ: ОП/ОШП/КТМП да беморларни бирламчи текшириш ва биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш амалга оширилади. Кейинги босқичда барча беморларга тез тиббий ёрдам бригадаси чақирилиб, беморлар ё вилоят шошилинч тиббий ёрдам марказига ёки Республика шошилинч тиббий ёрдам илмий маркази ва унинг ҳудудий филиалларига юборилиши керак. Вилоят шошилинч тиббий ёрдам марказига ётқизилган беморлар токсиколог томонидан тез тиббий ёрдам ёки телемедицина сеанси орқали консултация қилинади ва зарур ҳолларда РТМ ва унинг ҳудудий филиалларига юборилади.

Мутахассис (шифокор) маслаҳати (қўшимча)	1. Педиатр	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
	2. Рентгенолог	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
	3. Эндоскопист	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
	4. Ультратовуш диагностикаси шифокори	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
	5. Микробиолог	-	-	-	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
	6. Анестезиолог-реаниматолог	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
	7. Невропатолог	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
	8. Терапевт	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
	9. Эндокринолог	-	-	-	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
	10. Психолог	-	-	-	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
	11. Психиатр	-	-	-	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
	12. Нейрохирург	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	

Изоҳ: тор доира мутахассисларининг кўриги беморда қўшимча ёндош касалликлар аниқланганда, қўшма ва комбинацияланган касалликларда кўрсатмага мувофиқ ўтказилади;

- Углерод оксиди билан захарланиш касаллиги асоратланган кечувида мурожаат бўлса ва/ёки аниқланса, шошилиш амалиётига кўрсатма юзага келган ҳолатларда шошилиш равишида тор доира мутахассислари консултацияси ўтказилади, бемор ҳолатига қараб стационар шароитда ўтказилади.

	1. Қонда карбоксигемоглобинни аниқлаш				ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича стационар даволанишда 1 марта	
Асосий лаборатор текширувлар	2. Қон умумий (клиник) таҳлили	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича стационар даволанишда камида 1-2 марта ва/ёки кўрсатмага мувофиқ	
	3. Сийдик умумий (клиник) таҳлили	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича стационар даволанишда камида 1-2 марта ва/ёки кўрсатмага мувофиқ	
	4. Қон гуруҳи ва резус факторни аниқлаш	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича, 1 марта	
	5. Қон биокимёвий текширувлари	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича стационар даволанишда камида 1 марта ва/ёки кўрсатмага мувофиқ	

Изоҳ: Енгил ва ўрта даражали ўткир захарланишда қон ва сийдик умумий таҳлили асосий, оғир даражали қон гуруҳи ва резус факторни аниқлаш ва қон биокимёвий текширувлари қўшимча сифатида тайинланади.

Қўшимча лаборатор текширувлар	1. Қоннинг газ ва кислота-ишқор ҳолатини текшириш	-	-	-	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича стационар даволанишда камида 1 марта ва/ёки кўрсатмага	
--------------------------------------	--	---	---	---	------------	------------	--	--

							мувофиқ	
	2. ЭКГда патологик ўзгаришлар бўлган беморлар учун КФК-МБ	-	-	-	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича стационар даволанишда 1 марта	

Изоҳ: беморга тор доира мутахассислари консултацияси ўтказилганида ёндош касалликлари аниқланганда, тиббиёт муассасалари даражасидан келиб чиқиб мавжуд ва зарур бўлган лаборатор текширувлари ўтказилади.

Асосий инструментал текширувлар	1. ЭКГ	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича стационар даволанишда камида 1 марта ва/ёки кўрсатмага мувофиқ	
--	---------------	------------	------------	------------	------------	------------	--	--

Изоҳ: ЭКГ диагностикаси углерод оксиди билан заҳарланишнинг барча даражалари учун мажбурийдир

Қўшимча инструментал текширувлар	1. МСКТ	-	-	-	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича стационар даволанишда камида 1 марта ва/ёки кўрсатмага мувофиқ	
	2. Рентгенография	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича стационар даволанишда камида 1 марта ва/ёки кўрсатмага мувофиқ	
	3. ЭЭГ			ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича стационар даволанишда камида 1 марта ва/ёки кўрсатмага мувофиқ	

Изоҳ: рентгенография инструментал текширув усулига нурли диагностиканинг барча усуллари (рентгенография, МСКТ) киради. Такрорий инструментал диагностика текшируви фақат ихтисослашган мутахассиснинг кўрсатмаси бўйича ёки стационар даволаниш вақтида амалга оширилади.

ШОШИЛИНЧ СТАЦИОНАР ДАВОГА КЎРСАТМА:

Диагностик тадбирлар	Тиббий хизматлар номи	Тез ва шошилинч ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Хизмат кўрсатиш ёки текширувни ўтказиш минимал сони	Даволаш муддати
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*				
		ТГЁ/ уй шароитида	ОП/ ОШП/ КТМП	Туманлараро шошилинч ёрдам маркази	Вилоят шошилинч тез тиббий ёрдам ИИАТМ филиали	Республика шошилинч ва тез тиббий ёрдам ИИАТ маркази		
Бошқа турдаги текширувлар	Кислород инхалацияси, керак бўлганда механик шамоллатиш	қўлланилади		қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	1 марта стационар даволаниш вақтида / ёки кўрсатилгандек	Заҳарланишнинг оғирлигига қараб 1 кундан 28 кунгача
	Интенсив дори терапияси			қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	1 марта стационар даволаниш вақтида / ёки кўрсатилгандек	Заҳарланишнинг оғирлигига қараб 1 кундан 28 кунгача
	Посиндромик терапия	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	1 марта стационар даволаниш вақтида / ёки кўрсатилгандек	Заҳарланишнинг оғирлигига қараб 1 кундан 28 кунгача

Изоҳ: туманлараро шошилинч тиббий ёрдам кўрсатиш марказида стационар даволанаётган беморлар, агар кўрсатилса, санитария авиацияси орқали консултациядан сўнг, оғир заҳарланиш билан оғриган беморлар, агар кўрсатилган бўлса, санитария авиацияси орқали ёки телетиббӣёт сеансидан кейин РШТЁИМнинг ҳудудий бўлимларига ўтказилиши мумкин, РШТЁИМда ўтказилиши мумкин

(МЕДИКАМЕНТОЗ ДАВО)

Даволаш тадбирлари (асосий медикаментоз даво)		Тез ва шошилинч ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг дозировкаси ва қўлланилиши	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*				
		ТГЁ/ уй шароитида	ОП/ ОШП/ КТМП	Туманлараро шошилинч ёрдам маркази	Вилоят шошилинч тез тиббий ёрдам ИИАТМ филиали	Республика шошилинч ва тез тиббий ёрдам ИИАТ маркази		
1.Магний препаратлари	5,0 ва 10,0 мл	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Беморнинг ёши ва	Беморнинг ёши ва

(магний сульфат 25%)	ампулалар вена ичига томчилаб ёки парентерал юборилади.						вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб	вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб
2.Инфузион еритмалар (Натрия хлорид 0,9% Глюкоза 10% Раствор Рингера Натрия гидрокарбонат 4%)	100,0-200,0-400,0-500,0 мл шишалар томир ичига реактив ёки томчилаб юбориш, парентерал			қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб
3Антиконвульсандлар (диазепам)	2,0 мл т/и,болусли ёки м/и ампулаларда 5 мг/мл Парентерал	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб
4.Плазма ўрнини босувчи (Сорбитол+электролитлар, Гидроксиэтилкрахмал 6% Янги музлатилган плазма, Альбумин 10%-20%,)	200,0-400,0-500,0 мл томир ичига томчилаб юбориладиган шишалар 180-1000 мл шишалар ёки сумкалар 50, 100 ва 200 мл лик шишалар т/итомчилатиб юборилади Парентерал	-	-	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб
5.Глюкокортикостероидлар (преднизолон, дексаметазон)	Амп 25, 30 мг Ампулалар 4 мг, м/и, т/и оқим ёки томчилатиб	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб

	юборилади							
6.Кардиотоник ва вазотоник дорилар (допамин, мезатон, норэпинефрин)	5 мг/мл, ампулалар 5,0, 10,0 мл 10 мг/мл, 1,0 мл ампулалар 2 мг/мл, 1,0 мл ампулалар томир ичига ёки инфузион насос орқали Парентерал	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб
7. Углевод билан озикланиш воситаси (глюкоза 40%)	10,0 мл ампулалар т/и Парентерал			қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб
8.Диуретиклар (фуросемид)	10 мг / мл ампулалар 2,0 мл м/и ёки т/и Парентерал			қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб
9.Антибиотик, сефалоспорин + бета-лактамаза инхибитори (Цефоперазон +Сульбактам)	0,5, 1,0 ва 4 граммли шишалар м/и ёки т/и Парентерал			қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб
10Антибиотиклар, фторхинолонлар (Левофлоксацин)	100 мл дан 500 мг шишадан томир ичига юборилади Парентерал			қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб

Изоҳ: Мураккабликлар пайдо бўлганда, дорилар асоратларнинг турига қараб ўрнатилади. Белгиланган дори-дармонларнинг кунлик ва курс дозалари заҳарланишнинг оғирлигига қараб фармакологик кўрсатмаларга мувофиқ турли хил диапазонларга ега бўлиши мумкин.

Даволаш тадбирлари (қўшимча медикаментоз даво)		Тез ва шошилинч тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*				
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг дозировкаси ва қўлланилиши	ТТЁ/ уй шароитида	ОП/ ОШП/ КТМП	Гуманларард шошилинч ёрдам маркази	Вилоят шошилинч тез тиббий ёрдам ИИАТМ	Республика шошилинч ва тез тиббий		

					филиали	ёрдам ИИАТ маркази		
1.Витаминлар (аскорбин кислотаси 5%, ампулалар 2,0 мл, шишалар 10,0 мл)	2,0 мл ли ампулалар, 10,0 мл шишалар т/и томчи ёки оқим Парентерал	-	-	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб
2.Витаминлар (тиамин бромиди 5%, 1,0 мл ампулалар)	1,0 мл ампулалар т/и томизиш ёки оқим Парентерал			қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб
3.Асаб тизими касалликларини даволаш учун препаратлар (цитофлавин ампулалари 10,0 мл)	10,0 мл дан ампулалар томир ичига юборилади Парентерал			қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб
4.L -лизин эсцинате 5 мг/мл, ампулалар 5,0 ва 10 мл)	5 мг/мл, ампулалар 5,0 ва 10 мл т/и томчи Парентерал			қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб	Беморнинг ёши ва вазнига ва заҳарланишнинг оғирлигига қараб

Изоҳ: Мураккабликлар пайдо бўлганда, дорилар асоратларнинг турига қараб ўрнатилади. Белгиланган дори-дармонларнинг кунлик ва курс дозалари заҳарланишнинг оғирлигига қараб фармакологик кўрсатмаларга мувофиқ турли хил диапазонларга ега бўлиши мумкин.

(ДАВОЛОВЧИ ОВҚАТЛАНИШ/ПАРҲЕЗ)

Овқатланиш тартиби	Тез ва шошилиш тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича				
	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*		
	ТТЁ/ уй шароитида	ОП/ ОШП/ КТМП	Туманлараро шошилиш ёрдам маркази	Вилоят шошилиш тез тиббий ёрдам ИИАТМ филиали	Республика шошилиш ва тез тиббий ёрдам ИИАТ маркази
Парҳез столи ва унинг давомийлиги					
1. №5 стол (умумий) - Бемор стационардан чиқарилгунича	-	-	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади
1. №11 стол (юқори калория) - оғир заҳарланиш билан оғриган беморлар учун. - Бемор стационардан чиқарилгунича			қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади

Изоҳ: касалхонадан чиқарилгандан сўнг, енгил ва ўртача оғир углевод оксиди заҳарланиши билан оғриган беморларга қаттиқ заҳарланишдан кейин парҳез керак эмас, 11-стол сақланади;

(РЕАБИЛИТАЦИЯ)

Реабилитация тадбирлари	Тиббий хизматлар номи	Уй шароитида	ОШП/ОП / КТМП	Стационар шароитида	Тадбирлар минимал сони	Реабилитация муддати
Мутахассис (шифокор) маслаҳати	1. Невропатолог	-	ўтказилади	-	Хар ойда 1 марта	6 ой
	2. Педиатр	-	ўтказилади	-	Хар ойда 1 марта	6 ой
	3. Терапевт	-	ўтказилади	-	Хар ойда 1 марта	6 ой
Изоҳ: Апатлик синдромнинг ривожланиши билан бемор кейинги даволаниш ва невролог ва терапевт кузатуви учун яшаш жойидаги кўп тармоқли шифохонага ўтказилади.						
Лаборатор текширувлар	1. Қон умумий таҳлили	-	ўтказилади	-	Хар ойда 1 марта	6 ой
	2. Сийдик умумий таҳлили	-	ўтказилади	-	Хар ойда 1 марта	6 ой
Изоҳ: консерватив реабилитация –невропатолог курсларидан олдин соматик статусни ўрганиш учун тайинланади.						
Инструментал текширувлар	1. ЭКГ	-	ўтказилади	-	Хар ойда 1 марта	6 ой
	2. Рентгенография	-	ўтказилади	-	Хар ойда 1 марта	6 ой
Изоҳ: оғир углерод оксиди заҳарланиши, ривожланган мия шиши ва паллиатив синдроми бўлган беморлар ҳудудий шифохона ва клиникаларда узоқ муддатли реабилитацияни талаб қилади.						

РШТЎИМ токсикология илмий-клиник бўлими катта илмий ходими, PhD _____ А.А. Стопницкий